

૩૬
૨૭/૧/૪૬ શ્રી ગણેશાયનમઃ

દુવારાને કષ્ટ, નોકરીનું દુઃખ,

પરણેલાનો પસ્તાવો.

ઘાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર,
લેખક-મણીલાલ છગનલાલ.

કાલુપુર, ભરૂચ જિલ્લો, કાચતવાડા-અમદાવાદ.

ગાંધી વિદ્યાલય.

સને ૧૯૨૧.

પ્રત ૧૦૦૦.

સંવત ૧૯૭૭.

અમદાવાદ.

ધી રૂપે પ્રકાશ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ, કાલુપુર ટંકશાળમાં
મુજયંત ત્રીકમલાલે છાપ્યું.

કીંમત ૦-૦-૬

૮૪૦૩

પારાને કષ્ટ, નોકરીનું દુઃખ;

ને

પરણેલાનો પરતાવો.

ભાઈઓરે મારા મુણો, જમાનો ગયો જુનો;
ફેશન થણી વધતી, ઉપાધી નથી ટળતી. ૧

નોકરીએ વેણું જાવું, સાંજે આવીને ખાવું;
આ દુઃખ કેને કહેવું, સુ આવી રીતે રહેવું. ૨

શરીર જાય છે ગળતું, જોડરે નથી મળતું;
પૈસોરે નથી પામે, કેમ કરી પરણાસે. ૩

સગુ થણું છે મારે, કર્મ લખ્યું નીહાળે;
રહે છે સર્વે સ્વાર્થી, તેથી તે ગગડે ખાળ. ૪

પીતાજી હતા મારા, સગાં રહેતાં સારાં;
આવા પીવાને આવે, મને ભાવથી જોલાવે. ૫

પીતા ગયા પરલોકે, હું રોવું પોકે પોકે;
મજુલ રહાય કરસો, કષ્ટ તે / માફ કરસો. ૬

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૪૦૩ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ૫૨ જીભાનો ૫૨ સ્થાપો

વિષય ૬-૧૩

- ૬ વાસણુનો રહીસ, ઉમર થઈ છે વીસ;
 દુઃખ તે કેને કહીએ, મનમાંસમજનેરહીએ.
- ૭ અમદાવાદ આંચો, મીત્રે નોકરી ચલાંચો;
 દુઃખ તે સર્વે કાપ્યું, મન આનંદી રાખ્યું.
- ૮ ફેશન ઘણી વધતી, જોઈએ છે ખુટ છત્રી;
 કરમાં રાખી છે સોટી, ઝાકીટ પેરી ટોપી. ૯
- ૯ ખમીસ સારાં જોઈએ, પાટલુન ઘણુ શોભે;
 મીલનું તે કામ શારી, સાંચા સારા વીસારી. ૧૦
- ૧૦ સાંજે મન તે ભટકે, વીચારમાં તે અટકે;
 જવું છે બજાર, ખીસામાં શું વીચાર. ૧૧
- ૧૧ પગાર નથી આંચો, માસીક મન ભાંચો;
 દીવસ ઘણા ખાકી, કેને કહું ઉપાધી. ૧૨
- ૧૨ હું ગયો મીત્ર ઘેર, પુછી તે સર્વે પેર;
 જોઈએ તો લેઈ જાઓ, મનમાં તે રાજ થાઓ. ૧૩
- ૧૩ ત્યાંથી આંચો ઘેર, વીચાયુ ભલી પેર;
 નોકરીએ નથી જાવું, ધંધો કરીને ખાવું. ૧૪
- ૧૪ પસંદીનમાં રહેવું, એ દુઃખ નથી સહેવું;
 કંપનીમાં જાવું, કાચદામાં નહી આવું. ૧૫

કંપનીમાં કેવો કાયદો, પગારનો કરે વાયદો;
દીવસ રાખે બાકી, તેથી રહે ઉપાધી. ૧૬

માટે રે મીત્રો સુણો, વીચાર કરો પુરો;
નીતીનો મારગ સારો, તેને તે પાર ઉતારો. ૧૭

છે સુખનુ તે રાજ, લહે નહી કો લાજ;
મનમાં વીશ્વાસ રાખો, ઉપાધી બાપી તાણો. ૧૮

દેશીમાં મન મુહો, જોડા પહેરીને જુઓ;
પહેરાને ધોતી સારી, બંધી તે કસ વાળી. ૧૯

પહેરણુ પહેરાં સારાં, મનમાં રહે ન ન્યારાં;
કહે છે મણીલાલ, દેશીને તું તાર. ૨૦

તું રાખ દેશની દાજ, પ્રભુજી રાખશે લાજ;
સર્વે તે સાફ કરસે, સદા આનંદમાં ફરસે. ૨૧

એવી છે આસ મારી, પ્રભુ રાખજો વાચારી;
તમો દુઃખ સર્વેનાં હરજો, આ વાત કાને ધરજો. ૨૨

કહે છે ઠકર વાણી, વીવેક વાત જાણી;
સર્વે તે શાન્તી વ્યાપો, સદુને તે સુખ આપો. ૨૩

દુઃખ નોકરીનું કાપો, વૃષ્ટીનું સુખ આપો;
હેનદના બોલ ચાર, કરજો તમો વીચાર. ૨૪

પરણેલાનો પરતાવો.

- કુવારા કેરૂં કદ, સુણીને આજ કહે છે;
ધરખાર છાડી દીધાં, માત તાત અળગાં કીધાં. ૧
- ઉપાધીમાં પેઠા, નોકરીએ જઈ બેઠા;
પગાર આવે પંદર, સર્વે ખરચ અંદર. ૨
- ઘેરીને જોઈએ સાડી, ફેશન કેરી લાડી;
કાપડુ મુકી દીધું, પોલકાનું મને કીધું. ૩
- પહેરાવો જંગડી સારી, મનમાં ઘણું વીચારી;
આઘાણીમાં જાવું, બજાર માંડી ફાવું. ૪
- ચાલોને કંઈ આજે, જઈએ તે બંને સાથે;
રતનપોળ માંડી, સાડી સર્વે છે તાંડી. ૫
- જંગડી પહેરાવો સારી, ફેશનમાં વીચારી;
પોલકુ તે વહાણ લાગે, ફેશન માંડી છાજે. ૬
- સપાટ કેરી જોડી, જાવું છે લેવા દોડી;
એવું સુણી કંઈ કહે છે, ઉદાસી મન રહે છે. ૭
- કેવી રીતે હું આવું, સુ તને લઈઆણું;
પેસાદે નથી પાસે, કેમે કરી જવાસે. ૮

- વીચારી જુઓ મન, કેમ કરી જસે દીન;
તેવું સુણી નાર કહે છે, પરણ્યો શું બકે છે. ૯
- મારે તો જોઈએ સર્વ, કરો નહીં ગર્વ;
લલે તો ભીખ માગો, લલે તો નીર ચાખો. ૧૦
- ઉપાધીને તારો, ફેશનને વધારો;
નહીતો જાવું મૈયેર, થાવો તેવાં થૈયે. ૧૧
- કરો છો શું વીચાર, ચાલોને બજાર;
લાવીએ આપણ સર્વ, રહે નહીં સર્મ. ૧૨
- તેવું સુણી કંથ ઉઠ્યા, જઈ મીત્ર ઘેર પેઠા;
ફૂંપીઆ લીધા ત્રીસ, નારી ના મન રીસ. ૧૩
- ચાલોને જઈએ બહાર, જોઈએતે લેજો નાર;
મનની રીસ તાગો, ઉપાધી બધી ટાળો. ૧૪
- ત્યાંથી તે બંને ચાલ્યાં, બજાર વીસે આવ્યાં;
સર્વે તે ચીજ લીધી, ઘર તરફ દ્રષ્ટી ફીધી. ૧૫
- છે આજ શનીવાર, મુણો મમ ભરથાર;
ખેલ સારો છે આજે, નાટકમાં જવું મારે. ૧૬
- ટીકીટ કરાવો ભારે, બંને બેસીશું સાથે;
કરીશું વાતો સારી, દીલ રાખો નહીં ઉઘાસી. ૧૭
- પણ કંથ શું કરે છે, નાણાં કયાંથી ભરે છે;
પગાર છે થોડો, ખાવામાં પડે ટોટો. ૧૮

- તો નાણાં કયાંથી લાવું, કોને જમને કહાવું;
 પીતાજીના કહે મેં, માત પેસવા કયાં દે છે. ૧૬
- મીત્રનો વાચકો ર્યો, જવાબ કોવો દેવો;
 વીચારમાં હું પડીયો, દીન રાત તે રખડીયો. ૨૦
- એકે તે આરો નથી, પાઈ એક પાસ નથી;
 માટે રે ગનુ જાવો, વીચાર ખોટો લાગ્યો. ૨૧
- આ ચીત નથી ઠરતું, વીચારમાં વરતું;
 કમાવું દીન રાત, પણ ખરચ પુરૂ ન થાય. ૨૨
- એવી દશા છે મારી, જુઓ તમો વીચારી;
 નારી ગઈ પીચેર, ખાવા કંઈ હું ઘેર. ૨૩
- માટેરે મીત્રો ગુણો, સદગુણી સ્ત્રીને પરણો;
 નહીતો રહેા વાંઢા, સઘળી ઉપાધી છાંડો. ૨૪
- કહે છે મણીલાલ, સંસાર સાર એ છે;
 જીંદગી એરે જાય, ઉપાધી ના વીસરાય. ૨૫
- પ્રભુ ભજન કરો, સદા ગમનમાં કરો;
 સદગુણી સ્ત્રીને વરો, વીચાર પુરો કરો. ૨૬
- આ દુક હતી અધુરી, તેને કરી મેં પુરી;
 પ્રભુ રજ તે સાંભળસે, સદા રાજમાં રહેસે. ૨૭

મહેર ખખર.

મહેરખાન સાહેબો એક વખત ખરીદી ખાત્રી કરે.
થોડા વખતમાં બહાર પડે.

ખાખરજનો ખખાપો.

મળવાનું ઠેકાણું,
ઠકર માગીલાલ છગનલાલ
કાળુપુર, ભડેરીપોળ,
કાયતવાડા,—અમદાવદ

